

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Caput 5. Pro Facultate absolvendi à reservatis, censuris, alijsque casibus,
ad quos possit confessarius recurrere?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

CAPUT V.

Pro Facultate absolvendi à reservatis, censuris, aliisque casibus, ad quos potest Confessarius recurrere?

Ampliorem cæteris in hoc genere facultatem, quantum est ex vi officij, habent Episcopi in sua Diœcesi, sed quia multa sunt ad quæ facultas eorum ordinaria se non extendit, Privilegia sibi ampliora à Sede Apostolica aliquando procurant.

Idem dicendum est de Vicariis generalibus, Idem de variorum Ordinum Prælati, & aliis personis, quibus Sedes Apostolica particulares facultates concessit.

At sciendum est, facultates omnes Ordinis non necessariò cuivis ejus membro competere, sed tantùm eas obtinere, quas eorum Prælati singulis respectivè permittunt aut communicant: quâ in te graviter offendent subditi, si suas facultates aut ignorent, aut excedant.

Cavendum insuper, ne Sacerdos aut laicus sine ulteriori examine, statim existimet subsistere quaslibet facultates, aut privilegia, quæ in quovis authore aut libro notata, aut olim concessa reperiuntur. Sicut enim quibusdam aliqua dantur de novo privilegia, ita etiam quædam antiqua in posteriorum Pontificum Decretis non rarò revocantur aut restringuntur: quorum singula non nisi à viris prudentiâ & doctrinâ probè instructis, satis discerni valent: ideoque in sequentibus pro communi usu ac scientiâ viam recurrendi commodissimam ac tutissimam aperiemus.

Ut igitur Confessarij, præsertim in Missionibus, cognoscant Facultates in iis concedi solitas, & sciant pro quibus casibus, & indultis, & ad quos recurrere possint, hic subiiciam seriem variarum Facultatum, & indultorum, quæ Sedes Apostolica quibusdam personis in variis regionibus, ac provinciis largiri solet: prout inveniuntur à sacra Congregatione de propaganda fide ex Regulis à sua Sanctitate approbatis digesta, & apud probatos Authores recensita, ut quædam fufius apud Vericelli in *qu. mor.* Non quod asseram singulas quas recenseo Facultates talibus personis, aut officiis semper aut necessario annexas esse, sed quod illis potissimum ab Apostolica Sede pro rerum exigentia liberè concedi aut annecti soleant.

S. I.

Facultates Missionum.

Pro Episcopis in Hibernia & alibi concedi solita, & quibusdam aliis infra exponendis.

Primò. Absolvendi ab hæresi & apostasia à Fide, & à schismate, quoscumque etiam Ecclesiasticos, tam Sæculares, quàm Regulares. Non tamen eos, qui ex locis Missionum, in quibus impunè grassantur hæreses, deliquerint, nec illos qui judicialiter abjuraverint, nisi isti nati sint, ubi impunè grassantur hæreses, & post judicialem abjurationem illuc reversi, in hæresim fuerint relapsi, & hos in foro conscientie tantum.

Secundò. Tenendi, & legendi libros prohibitos Hæreticorum, ad effectum eos impugnandi.

Tom. II.

L

242 *Pars 3. tract. 2. cap. 5. Facultates Missionum.*
nandi, & alios quomodolibet prohibitos, præter opera Caroli Molinei, Nicolai Macchiaveli, & libros de Astrologia judiciaria principaliter, aut incidenter, vel aliter quovis modo de ea tractantes, ita tamen ut libri ex ipsis Provinciis non efferantur.

Tertiò. Dispensandi in tertio, & quarto simplici, & mixto in contrahendis, in contractis verò cum hæreticis conversis, etiam in secundo simplici, & mixto, & in his casibus prolem susceptam declarandi legitimam.

Quartò. Dispensandi super impedimento publicæ honestatis ex sponsalibus proveniente.

Quintò. Dispensandi super impedimento criminis, neutro tamen conjugum machinante, & restituendi jus petendi debitum amissum.

Sextò Dispensandi in impedimentis cognationis spiritualis, præterquam inter levantem & levatum.

Septimò. Hæ verò dispensationes matrimoniales, videlicet, tertia, quarta, quinta & sexta, non concedantur, nisi cum clausula, dummodò mulier rapta non fuerit, & si rapta fuerit, in potestate raptoris non existat; & in dispensationibus tenor hujusmodi facultatem inferatur, cum expressione temporis ad quod fuerint concessæ.

Octavò. Dispensandi in irregularitatibus ex delicto occulto tantum provenientibus, exceptâ eâ, quæ ex homicidio voluntario contrahitur.

Nonò. Dispensandi, & commutandi votis simplicia in alia pia opera, exceptis votis castitatis & Religionis.

Decimò. Absolvendi, & dispensandi in quocumque simonia, & in reali dimissis beneficiis.

Pars 3 tract. 2. cap. 5. Facultates Missionum. 243
eius, & super fructibus male perceptis, injunctâ
aliquâ eleemofynâ, vel penitentiâ salutari, arbi-
trio dispensantis, vel etiam retentis beneficiis, si
fuerint Parochialia, & non sint, qui Parochus
præfici possint.

Undecimò. Absolvendi ab omnibus casibus
reservatis, etiam in Bulla Cœnæ.

Duodecimò. Dispensandi cum Catholicis su-
per fructibus bonorum Ecclesiasticorum male
perceptis.

Decimotertiò. Dispensandi cum eisdem Ca-
tholicis, ut possint retinere bona Ecclesiastica,
& fructus ex illis percipere, acceptâ ab illis pro-
missione, de stando judicio Ecclesiæ circa eorum
restitutionem cum fieri poterit, illis interim ad-
monitis, ut de dictis fructibus faciant eleemofy-
nam, judicio Confessarij in usum Religionis, cu-
jus ante hæresim, & schisma erant bona, si adsit
illa Religio, sin ibi minùs in pauperes Catholi-
cos, & memores sint, bona illa esse reverâ Ec-
clesiæ.

Decimoquartò. Dispensandi quando expedi-
re videbitur super usu carniû, ovorum, & lac-
ticiû temporè Quadragesimæ.

Decimoquintò. Celebrandi Missam quocum-
que loco decenti, etiam sub dio, sub terra, unâ
horâ ante Auroram, & aliâ post meridiem, bis
in die, si necessitas urgeat, si tamen in prima
Missâ non sumpserit ablutionem, & super Altari
portatili, etiam fracto, aut læso, & sine Sancto-
rum Reliquiis, & præsentibus hæreticis, aliisque
excommunicatis, si aliter celebrari non possit,
& non sit periculum sacrilegij, dummodò inser-
viens Missæ non sit hæreticus, vel excommuni-
catus.

Decimosextò. Concedendi Indulgentiam Ple-
nariam

244 *Part 3 tract. 2. cap. 5 Facultates Missionum.*
nariam primò conuersis ab hæresi, atque etiam
fidelibus quibuscumque in articulo mortis sal-
tem contritis, si confiteri non poterunt.

Decimoseptimò. Concedendi Indulgentiam
Plenariam in Oratione Quadraginta Horarum
ter in anno indicenda, diebus beneuicis, contri-
tis, & confessis, ac sacrâ Communione refectis,
si tamen ex concursu populi, & expositione
sanctissimi Sacramenti nulla probabilis suspicio
sit sacrilegij ab hæreticis, & infidelibus, aut Ma-
gistratum offensum iri.

Decimo-octavò. Concedendi singulis Domi-
nicis, & aliis diebus festis decem Annorum In-
dulgentiam iis, qui præviâ Sacramentali pecca-
torum suorum Confessione Eucharistiam sacram
fument, in Festis Natalis Domini, Paschatis, &
Assumptionis Beatissimæ Virginis.

Decimo-nondò. Lucrandi sibi easdem Indul-
gentias.

Vigesimò. Singulis secundis feriis, non impe-
ditis Officio novem Lectionum, vel eis im-
peditis die immediatè sequenti, celebrando Mis-
sam de Requiem, in quocumque Altari etiam
portatili, liberandi animam secundùm eorum
intentionem à Purgatorij pænis per modum
suffragij.

Vigesimo-primò. Deferendi sanctissimum Sa-
cramentum occultè ad infirmos, sine lumine,
illudque sine eo lem retinendi pro eisdem infir-
mis, in loco tamen decenti, si ab hæreticis, aut
infidelibus in periculum sacrilegij.

Vigesimo-secundò. Induendi vestibus sæcula-
ribus, si aliter vel transire ad loca eorum cura
commissa, vel in eis permanere non poterunt.

Vigesimo-tertiò. Recitandi Rosarium, vel alle-
luas preces, si Breviarium secum deferre non po-
terunt.

terunt, vel divinum Officium ob aliquod legitimum impedimentum recitare non valeant.

Vigesimo-quartò. Communicandi prædictas facultates duobus Sacerdotibus tantum in qualibet civitate, & oppido insigni, vel Conventu Regularium Theologis tantum, aut in aliquo Collegio bene instructis, & præsertim tempore sui obitus, ut Sede vacante, sint, qui possint supplere, donec Sedes Apostolica certior facta, quod quam primum per delegatos, aut unum ex eis fieri debebit, alio modo provideat.

Vigesimo-quintò. Delegandi simplicibus Sacerdotibus potestatem benedicendi paramenta, & alia utensilia ad Sacrificium Missæ necessaria, ubi non intervenit Unctio, & reconciliandi Ecclesias pollutas aquâ ab Episcopo benedictâ, & in casu necessitatis, etiam aquâ non benedictâ ab Episcopo.

Vigesimo-sexto. Conferendi Ordines extra tempora, & non servatis interstitiis, usque ad Sacerdotium inclusivè.

Vigesimo-septimò. Dispensandi super defectu ætatis unius Anni ob operariorum penuriam, ut promoveri possint ad Sacerdotium, si aliàs idonei fuerint.

Vigesimo-octavo. Consecrandi Olea cum quinque saltem Sacerdotibus, non tamen extra diem Cœnæ Domini, nisi necessitas aliud urgeat.

Vigesimo-nono. Et prædictæ facultates gratis, & sine ulla mercede exercentur, & pro eorum Diocesis tantum concessæ intelligantur ad septennium. Sic etiam habent variæ Formulæ sæpius pro Pontificis arbitrio concessæ, & à probatis Authoribus relatæ, uti & sequentes.

§. 2. Pro Vicariis Apostolicis Hiberniæ.

Accommodari his solent à Sede Apostolica in prædicta formula attribuantur, quæ Episcopis consuetudine, omisâ facultate 25. 26. 27. 28. uti habet praxis libera Congreg. de propag. fide.

§. 3. Pro Superioribus Regularium ibidem.

Concedi postulantibus solent etiam Facultates supradictæ : sed omisâ 14. item 25. 26. 27. 28. & 24. ex parte mutata, hoc modo : Communicandi prædictas facultates duobus Sacerdotibus suæ Religionis in quolibet Conventu, aut Monasterio existente in Civitate aut oppido insigni, Theologis tamen, aut in aliquo Collegio bene instructis &c.

§. 4. Pro aliis quibusdam Missionariis.

Exstant & aliæ facultates his minores quas aliquando idonei quidam Missionarij à sacra Congregatione, aut Apostolico Nuncio impetrare solent. Tales sunt ex facultatibus suprâ recensitis 1. 2. 5. in foro tantum interno, & 10. absolvendi & dispensandi in simonia, sed cum varia restrictione. Item 16. 17. 19. 20. 21. 22. 23. Quibus additur potestas dispensandi, cum pauperibus tantum, in 3. & 4. gradu consanguinitatis, & affinitatis simplici & mixto, & in 2. 3. & 4. mixtis, non tamen in 2. solo quoad matrimonia futura. Item in impedimento publicæ honestatis, & cognationis spiritualis, præter levatam, & levatum; & modò in prædictis mulier non

Pars 3. tract. 2. cap. 5. Facultates Missionum. 247
non fuerit rapta, aut saltem in potestate raptoris non existat. Insuper benedicendi paramenta, & alia utensilia ad Sacrificium Missæ, ubi non intervenit Unctio: quibus & alia subindè adduntur.

§. 5. *Pro Regno Angliæ.*

Cum in eo regno non sint Episcopi, aliis Prelatis, & idoneis quibusdam Missionariis concedi solent omnes facultates, quas suprâ recensimus pro Superioribus Regularium, & pro quibusdam Missionariis in Hibernia: immutato nonnihil articulo de communicatione facultatum, & ablatâ restrictione ad art. 19. hoc modo: Administrandi omnia Sacramenta etiam parochialia, Ordine & Confirmatione exceptis. Sic enim ea facultas pro Angliâ à S. Congr. exprimi solet.

§. 6. *Pro Provinciis Hollandiæ, & confederatis.*

EX Ordinatione sacrae Congregationis pro Episcopis titularibus Hollandiæ easdem facultates concessas reperio quas suprâ adduxi in formula pro Episcopis Hiberniæ. Nisi quod tertia facultas in illis Provinciis, ad pauperes restringatur: & decima ex parte mutetur, & in potestas communicandi has facultates relinquatur huic Episcopo exercenda in Sacerdotes idoneos, sine restrictione, prout secundum conscientiam opus esse judicaverit.

Alij in Hollandiâ Missionarij impetrare solent facultates similes iis, quas Missionariis quibusdam Angliæ, & Hiberniæ concedi declaravimus.

NOTA.

Pro Missionariis Regularium quædam singularia Pontificum Diplomata ex quibus ampliora in hoc genere Privilegia depromuntur,

Innocentius IV. in Bulla 20. quæ incipit, *Cum hoyâ undecimâ*, Missionariis Regularibus per universum mundum majora quædam Privilegia adiecit. Quæ etiam Nicolaus III. in Bulla sua 2. confirmavit. excipiens dispensationem aut commutationem in Votis ultramarinis, continentia, & castitatis, quæ Innocentius saltem expressè non exceptit.

Sixtus IV. in Bulla quæ incipit, *Apostolica servitutis*: Et Pius II. in Bulla, *Dum levamus*, pro Missionariis Ordinis Prædicatorum varia privilegia concedit.

Leo X. in Bulla 3. *Alias felicitis*, prædictis adiecit Facultates Innocentij IV. aliasque, restringendo Confirmationis administrationem ad Episcopos, si in Provincia reperiri commodè possint.

Adrianus VI. in Bulla, *Exponi nobis*, Missionariis Ordinis Minorum ad instantiam Caroli V. varias facultates indulgit.

Paulus III. in Bulla, *Licet debitum*, & in aliis, varia elargitur pro Missionariis Societatis Jesu.

Clemens VIII. in Bulla. *Dominici gregis* anno 1604. Missionariis Ordinis Carmelitarum Facultates admodum amplas concessit.

Hæc diplomata integrè recensita reperiuntur in Bullario, & apud Rodericium de privilegiis Regularium, & citantur in Compendio Privilegiorum variorum Ordinum.

Ubi

Ubi adverte, propter Communicationem Privilegiorum inter Ordines Religiosos, posse Missionarios unius Ordinis ex alterius Facultatibus juvari, prout traditur in Mari magno Minorum Sixti V. & in B. Aurea, & in B. Dudum Leonis X. ac recentius in Bulla 19. Clementis VIII. In quibus omnibus quid pro singulis valeat, & vigeat, ipsis notum esse solet.

§. 7. *Facultates Ordinariae qua quibusdam Regularibus aliquando conceduntur, etiam extra missiones breviter explicatae.*

1. **A**bsoluendi quoslibet, à quibusvis peccatis etiam Sedi Apostolica reservatis. Intellige quoslibet, non prohibitos per sua Privilegia confiteri extra suum Ordinem, absque suorum superiorum facultate. Intellige etiam ex parte Absolutis approbationem Ordinarij & cetera requisita; nisi quando peregrinatur, veniam concedente Ordinario, si adfit, & Curato non repugante in sua Ecclesia.

2. Et specialiter, absoluendi ab omnibus casibus, peccatis, & censuris etiam reservatis in Bulla Cena Domini. Hanc habes integrè expressam supra cap. 4.

§. 1. Quando censura fertur in eos qui, praesumunt, aliquid facere vel attentare, non comprehendendi eos qui ex metu, & absque notitia sat libera id fecerunt, docent passim Theologi. 2. Si excommunicatio late sit in patrones, docent etiam non extendi ad mandantes, nisi id alio modo exprimat. De his & seq pluribus agit Lezana, verbo. Bulla Cænæ, & ex parte Diana, & recentius Chassaing.

3. Dispensandi super Irregularitatibus Casus dictæ Bullæ consequentes, modo paniteat, & de cetero velit abstinerere.

250 Pars 2. tract. 2. cap. 5. Facultates Missionum,
finere. Exceptis tamen Censuris & Irregularitatibus
qua continentur in Constitutione Sixti V. de promovendi-
tibus, & simoniace promotis ad Ordines.

4. Absoluendi Relapsos qui communiter habentur Ca-
tholici quoties in hæresim inciderint: Nisi essent notorii,
& communiter pro talibus haberentur, & agnoscerentur;
pro quibus tantum semel absoluendis privilegium concedi
solet.

Nota, Hæc omnia tantum valere in foro con-
scientiæ, & monendos esse penitentes, hanc ab-
solutionem ipsis non prodesse in foro externo.
Hinc caveri solet, ubi censura est publica, ut
Confessarius non absolvat nisi consulto suo su-
periore.

5. Concedendi usum Librorum prohibitorum, qui
tamen non sunt editi ad stabilienda dogmata hæretico-
rum. Hoc est, qui ex professo id non agunt ut
hæresim aliquam probent vel introducant, qua-
les censentur libri Erasmi, exceptis aliquibus e-
jus Colloquiis, item Ludovici Vives, Bodini, &
Wesfenbecij. Quales porro, & sub quibus panis
libri prohibeantur tradimus infra tract. 5.
quaest. 12.

6. Dispensandi cum illis qui contraxerunt cum impe-
dimento Criminis &c. Et cum adultero conjuge ad pe-
tendum debitum, qui consanguineam carnaliter cogno-
vit. Ubi notat Castropalao, illum qui sic cog-
novisset consanguineam conjugis, sed cum ig-
norantia juris, aut pæna, hoc est, non sciens id
ab Ecclesia ita specialiter prohibitum esse, aut
sub pæna tam gravi, eam pænam non incurrere,
& posse sine dispensatione debitum petere.
Scienter verò sic delinquentem, statim incur-
re hanc pænam privationis nullâ expectatâ ju-
ris sententiâ, aut declaratione criminis, docet hic
Sanchez, aliique communiter.

7. Com.

7. Commutandi omnia vota, etiam jurata in alia pia opera, dum adest causa rationabilis, sine qua commutatio nulla esset. Debet hæc commutatio fieri in aliquid æquale, vel quasi æquale, nam si fieret in aliquid notabiliter minus, esset ex ea parte dispensatio, non commutatio. Exempla operum in quæ aptè fieri possit votorum commutatio, habet varia Sanchez, Medina, Leander devotis infra aliique.

Excipiuntur tamen vota ultramarina, Sanctorum Petri & Pauli in Vrbe, S. Iacobi in Compostella, perpetuæ Castitatis, & Religionis.

Dixi, perpetuæ, quia communis sententia docet votum Castitatis temporale non esse reservatum: nec votum de non nubendo, de non polluendo, vel de statu Ecclesiastico assumendo. Quia hoc ultimum non est votum castitatis promissa, sed postea promittendæ in isto statu: reliqua autem non sunt Vota castitatis perfectæ & completæ, qualia debent stricte intelligi nomine voti in reservatione. Inter hæc quinque vota reservata, non censentur comprehendi vota conditionalia, vel pænalia; exempli gratia votum castitatis, aut religionis sub hac conditione, si ab hoc morbo convaluero; aut in pœnam, si fornicatus fuero: adeoque talia vota, etiam post impletam conditionem possunt commutari, quia neque absolute, neque ex virtute religionis sunt emissa, uti docet Toletus, Sanchez, & passim alij. Reservatum non esse votum feminae assumendi habitum sive vitam earum quas vocant Devotas aut Beatas, quia non est status religionis aut castitatis perpetuæ, disertè docet Sanchez, Henriquez, Fagundes, & alij apud Leandrum de voto tract. 1. disp. 7. §. 3. quest. 47.

In his cavetur, ne commutatio voti fiat in prejudicium tertij. Quod si promissio non sit illi tertio specialiter facta, & ab eo acceptata, non censeatur illi jus acquisitum, adeoque tale votum potest commutari. Plura de voti commutatione fusius tractat Layman de voto cap. 8. Suar. de Rel. aliique. Hæc de facultate magis ordinaria, nec omnia pro instituta brevitate hic proferenda.

Sunt etiam nonnunquam Regulares, & alii qui ex privilegio Pontificio magis speciali possunt ex causa in votis dispensare, non injungendo aliud opus, ut fit in commutatione. Absolvere etiam eos qui ignorantes perpetrata simoniâ, beneficia Ecclesiastica possident: & dispensare in fructibus male perceptis, modo illa beneficia relinquunt. Ac dispensare cum iis in foro conscientiae, qui post simplex votum castitatis matrimonium contraxerunt, quoad petendum debitum, monito tamen penitente, ut si conjugii supervivat, votum servet. Sunt & alia altioris potestatis privilegia. Verum hæc ad communem usum recensere sufficiat, ut qui pro hujusmodi casibus remedium quærunt, facilius sciant ad quos possint pro auxilio recurrere.

Porro, Modum in his procedendi, & absolvendi, & Penitentiam idoneam injungendi colliges ex praxi Litterarum Penitentiarie Romanæ quarum normam integram damus & explicamus infra tract. 4. §. 5. in fine.

§. 8. *Summula Casuum aliquorum à quibus etiam Privilegiati absolvere nequeunt.*

Cum sit admodum difficile retinere omnes Casus Pontifici reservatos & discernere concessos à non concessis: hic conor brevī compendio colligere Casus per privilegia ordinaria non concessos, qui longè pauciores sunt, ideoque multò facilius memoriã retineri possunt, ne in illos impingatur.

Privilegiatus etiam approbatus non potest absolvere à mortalibus subditos aliorum Ordinum, nec eorum Apostatas nec Moniales illis Ordinibus subjectas sine licentia legitimi Superioris cui subsunt.

Neque potest absolvere, & dispensare in Censuris & Irregularitatibus quæ continentur in Constit. Sixti V. de promoventibus, & Simoniacè promotis ad Ordinem sacrum.

Neque Hæreticos illos absolvere qui post hæresim semel publicè abjuratam, rursus in eam relapsi sunt; neque qui sunt hæretici notorii, & pro talibus communiter habiti.

Neque concedere usum Librorum prohibitorum qui ad stabilienda dogmata hæreticorum editi sunt: nec alios prohibitos, nisi forte suis ex privilegio particulari.

Neque dispensare, aut commutare vota quæ dicuntur ultramarina, aut ad limina Apostolorum in urbe, aut ad S. Jacobum in Compostella, neque Religionis, aut castitatis perpetuæ. Neque alia vota quorum commutatio cedit in præjudicium tertii.

Qui privilegium sive facultatem accipit ab Episcopo circa Casus ipsi reservatos, per hoc non
intelli-

254 Pars 3. tr. 2. cap. 5. *Particulae Opinarie.*
intelligitur illi concessa facultas circa Casus Pontificios in quibus Episcopi absoluunt per accidens ratione necessitatis, & difficultatis recurrendi ad Sedem Apostolicam.

Non possunt Privilegiati concedere facultatibus in jejuniis v. g. in quadragesima, usum carnis, ovorum, aut lacticianorum: de privilegiis particularibus Missionum hic non ago.

Quando habent illi privilegium rehabilitandi in irregularitatibus, non intelligitur ea quae incurritur per homicidium, bigamiam, mutilationem, & defectum natalium, aut, ut dicitur, ratione Ordinum Simoniacè collatorum, aut susceptorum.

Nequeunt absoluere nominatim excommunicatum, aut notorium percussorem Clerici; aut alia reservata, quae adducta sunt ad forum contentiosum.

Absolutio Privilegiati non est pro foro externo, sed tantum pro foro conscientiae: nec absolutis illa proderit ut eximantur si quando in foro externo accusandi aut puniendi sunt, de quo etiam absolventem illos monere convenit. Denique in his omnibus non agimus de privilegiis particularibus aut extraordinariis quae Pontifex, aut ad hoc legitimus Superior aliquibus personis concedere, aut adimere potest pro suo beneplacito. Haec saltem sub unum aspectum studiosè exposita multum meminisse juvabit, quamvis difficile sit singula sat distinctè exprimere, quænam insuper alia sint à quibus absolute non possint singuli ex suis privilegiis facile cognoscant.

§. 9. Casus quos Regularium Superiores sibi
reservare possint.

Quoniam reservatio Casuum debet esse pru-
dens & moderata; & deceat eam maximè
versari circa peccata externa, graviora, & o-
pere consummata: hinc Clemens VII. statuit
à Regularibus reservari posse Casus qui hic se-
quuntur.

1. Apostasia à Religione, etiam retento ha-
bitu. 2. Nocturna, ac furtiva à monasterio
egressio. 3. Veneficia, incantationes, & sor-
tiligia. 4. Proprietas contra votum paupertatis,
quæ sit peccatum mortale. 5. Furtum
mortale de rebus monasterii. 6. Lapsus carnis
voluntarius opere consummatus. 7. Juramen-
tum falsum in iudicio legitimo. 8. Procuratio,
consilium, vel auxilium, ad abortum fætus a-
nimati, etiam effectu non secuto. 9. Occisio,
vel vulneratio, seu gravis percussio cujuscum-
que personæ. 10. Falsificatio manus vel sigilli
officialium monasterii. 11. Malitiosum impe-
dimentum, retardatio, aut apertio litterarum
à Superioribus ad inferiores, vel contra.

Plures Casus non vult reservari sine consen-
su Capituli generalis pro tota Religione: vel
Capituli provincialis pro provincia. Priores
undecim Casus nos, & Ordines plerique actu
reservant, & memoriæ causâ ad hos versiculos
aptè rediguntur.

*Sortilegus, Proprius, Nocturnus, Apostata, Furtum,
Luxurians, Ladens, Falsarius, Impediensque
Scribentem ad partem monachum, Perjurus, Abortus.*

TRAC